

บทที่ 5 วังพิพิธภักดี

ภูมิหลังการสืบเชื้อสายในวังพิพิธภักดี

วังพิพิธภักดีเป็นโบราณสถานที่สำคัญแห่งหนึ่งของอำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี เป็นสถานที่ที่อยู่ของพระพิพิธภักดี (ตนกูมุกดา อับดุลบุตร) บุตรชายคนโตของเจ้าเมืองยะหริ่ง (พระยาพิพิธเสนามาตย์ฯ) กับตนกูซง หลานสาวของเจ้าเมืองสายบุรี (พระยาสุริยสุนทรบวรภักดี) กล่าวกันว่าในอดีตพระพิพิธภักดี (ตนกูมุกดา อับดุลบุตร) ไปรักใคร่ชอบพอกับตนกูซง หลานสาวพระยาสายบุรี (พระยาสุริยสุนทรบวรภักดี) ฝ่ายพระยาพิพิธเสนามาตย์เจ้าเมืองยะหริ่งไม่เห็นด้วย เนื่องจากขณะนั้นทางเมืองยะหริ่งกับเมืองสายบุรีไม่ถูกกัน (สวาสดีพิพิธภักดี (สัมภาษณ์), 10 สิงหาคม 2538) แต่พระพิพิธภักดี (ตนกูมุกดา อับดุลบุตร) ก็สามารถแต่งงานกับตนกูซงหลานพระยาสายบุรีได้ และสร้างวังพิพิธภักดีขึ้นในบริเวณใกล้เคียงกับวังพระยาสายบุรี ในปัจจุบันมีถนนสุริยะตัดผ่านหน้าวัง จึงทำให้วังพิพิธภักดีตั้งอยู่ตรงข้ามวังพระยาสุริยสุนทรฯ (วังสายบุรี)

พระพิพิธภักดีและตนกูซงมีบุตร 2 คน คือ

1. ตนกูอิสมาแอ
2. ตนกูอับดุลฮามิด (นายมานพ พิพิธภักดี)

ต่อมาตนกูซงเสียชีวิต พระพิพิธภักดีจึงกลับมาอยู่วังยะหริ่งและได้ภรรยาชาวกรุงเทพฯ ชื่อสายจิ้นคือนางสวาสดี พิพิธภักดี ในสมัยปฏิรูปการปกครองเป็นมณฑลเทศาภิบาล พระพิพิธภักดี (ตนกูมุกดา อับดุลบุตร) ได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้ว่าราชการจังหวัดสตูลและลาออกมาเพื่อสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดปัตตานี และดำรงตำแหน่งอยู่ถึง 4 สมัย รวมทั้งได้รับการแต่งตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาอีก 1 สมัย จากนั้นท่านได้ล้มป่วยเป็นอัมพาต จนถึงแก่อสัญกรรมเมื่อวันที่ 5 ธันวาคม พ.ศ.2484 ก่อนญี่ปุ่นบุกปัตตานี 3 วัน ในสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2

บุตรชายของพระพิพิธภักดี คือ ตนกูอับดุลฮามิด ได้รับช่วงวังพิพิธภักดีต่อมา และได้ภรรยาเป็นหลานพระยาภักดี โดยมียุทธธิดา 7 คน คือ

1. ตนกฤษกันดา
2. ตนกุ่มะหะมุด
3. ตนกฤษานิส (ประไพสุหรืในสุลต่านรัฐกลันตันองค์ปัจจุบัน)
4. ตนกฤษนี่ชะห์
5. ตนกฤษับดุลรอมาน
6. ตนกฤษนิเซง
7. ตนกฤษนิรัน

ตนกฤษับดุลฮามิดได้ภรรยาเป็นชาวเชียงใหม่ 1 คนชื่อ ฮัสนะห์ และมีบุตรคือ ตนกฤษอันยุต หรือ นายยุทธพงศ์ พิพิธภักดี (ภาพที่ 25 หน้า 100) *

การวางผังและการใช้พื้นที่ในวังพิพิธภักดี

เส้นทางไปวังพิพิธภักดีใช้เส้นทาง ปัตตานี-ราธิวาส (สายผ่านเข้าตัวอำเภอ) ผ่านสะพานข้ามแม่น้ำสายบุรีไปจนถึงบริเวณสามแยกหน้าที่ทำการอำเภอสายบุรี (ภาพที่ 2 หน้า 31) จะมองเห็นวังพิพิธภักดีตั้งโดดเด่นอยู่เบื้องหน้า วังพิพิธภักดีตั้งอยู่ เลขที่ 43 ตัววังหันหน้าไปทาง ทิศใต้บนเนื้อที่ประมาณ 1 ไร่เศษ (ภาพที่ 28 หน้า 103) สำหรับอาณาเขตของวัง ทางทิศใต้จดถนนกลางพอ ทิศเหนือและทิศตะวันออกจดอาณาเขตบ้านเรือนของประชาชน ทิศตะวันตกจดถนนสุริยะ ตัววังด้านหน้าตรงข้ามบ้านพักนายอำเภอสายบุรี ตัววังด้านข้างทางทิศ ตะวันตกตรงข้ามวังพระยาสุริยสุนทรบวรภักดี อดีตเจ้าเมืองสายบุรี ถ้าเดินผ่านประตูรั้วเข้าไปในวังจะเป็นบริเวณสนามหญ้าปกคลุมไปทั่วบริเวณตัววัง พื้นที่บริเวณวังปลูกไม้ยืนต้น เช่น มะขาม มังคุด และไม้ผลอื่น ๆ รวมทั้งไม้ดอกไม้ประดับ รอบตัววังมีกำแพงเตี้ย ๆ สูงประมาณ 80 เซนติเมตร อยู่ห่างจากตัววังประมาณ 90 เซนติเมตร ตามแนวกำแพงรั้วเตี้ย ๆ เหล่านี้ปลูกต้นเข็มเป็นแนวยาวขนานไปกับกำแพงรั้ว ลักษณะเด่นของวังพิพิธภักดีคือ เป็นสถาปัตยกรรมที่ผสมผสานระหว่างศิลปะชวา กับศิลปะตะวันตก กล่าวคือทางทิศตะวันตกของตัววังระหว่างกึ่งกลาง มีการออกมุขแบบตะวันตก ด้านหน้าของมุขสร้างเป็นรูปวงกลมขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 2 เมตรครึ่ง ใช้สำหรับเป็นบ่อเลี้ยงปลา ความลึกของบ่อประมาณ 65 เซนติเมตร ขอบบ่อปลากว้างประมาณ 20 เซนติเมตร

อยู่ห่างจากบริเวณ मुखของวังประมาณ 3 เมตรรอบบริเวณบ่อเลี้ยงปลา มีกระเบื้องมุงหลังคา เป็นรูปสี่เหลี่ยมขนมเปียกปูน ยาวด้านละ 20 เซนติเมตร สีแดงวางเรียงซ้อนกันเป็นจำนวนมาก ซึ่งเป็นกระเบื้องมุงหลังคาของวังเดิม ปัจจุบันกระเบื้องมุงหลังคาถูกเปลี่ยนใหม่โดย เจ้าของปัจจุบันแต่ยังคงใช้วัสดุแบบเดิมทางทิศตะวันออกของตัววังห่างจากกำแพงรั้ว ประมาณ 2 เมตรมีบ่อน้ำสูงประมาณ 90 เซนติเมตร ขอบบ่อกว้าง 15 เซนติเมตรเส้นผ่าศูนย์กลางของบ่อ 85 เซนติเมตร นำจากบ่อนี้สำหรับอุปโภคบริโภคของคนในวังพิพิธภักดี

ปัจจุบันพื้นที่รอบตัววังมีหญ้าขึ้นปกคลุมไปทั่วบริเวณ เนื่องจากไม่ได้ใช้เป็นที่อยู่อาศัยจึงถูกทิ้งร้างเป็นเวลานานหลายปี บางช่วงมีหน่วยราชการมาเช่าเพื่อใช้เป็นสถานที่ทำงานและอยู่อาศัย แต่ปัจจุบันไม่มีคนอาศัย เจ้าของบ้านจะมาดูแลทำความสะอาดวังเป็นระยะ ๆ (วิวัฒน์ กิจถาวร (สัมภาษณ์), 27 สิงหาคม 2536)

เนื่องจากวังพิพิธภักดีเป็นวังยกพื้นสูงจากพื้นดินประมาณ 2 เมตร ดังนั้นการวาง แฉนผังและการใช้พื้นที่ของวังพิพิธภักดี จึงแบ่งได้เป็น 2 ส่วน คือ บริเวณใต้ถุนวังและบริเวณ ชั้นบน

1. บริเวณใต้ถุนของวัง เป็นพื้นที่โล่งมีเสาซึ่งรองรับตัววังทั้งหมด 16 เสา เป็น เสาก่อด้วยซีเมนต์ มีลวดลายตกแต่งสวยงาม พื้นใต้ถุนปูด้วยซีเมนต์ตลอด ทางทิศตะวันออกริมสุดของตัววังมีห้อง 1 ห้อง กว้างประมาณ 3 เมตร ยาวประมาณ 4 เมตร ใช้เป็นที่ สำหรับเก็บของ

2. บริเวณชั้นบน แบ่งออกเป็น

ชั้นที่ 1 ก่อนที่จะก้าวขึ้นบันได ขานบันไดเป็นพื้นปูด้วยอิฐสีแดงขนาดกว้าง และยาว 30 เซนติเมตร ขานบันไดกว้างประมาณ 2 เมตร 50 เซนติเมตร ยาวประมาณ 4 เมตร มีเสา 2 เสา รองรับระเบียงชั้นที่ 2 และเมื่อก้าวขึ้นบันไดจะเห็นตัววังแบ่งออกเป็น 3 ช่วง กล่าวคือ ช่วงแรกเป็นห้องโถงกว้างมีประตูเปิดเข้าสู่ช่วงกลาง ช่วงกลาง แบ่งเป็น 3 ห้อง คือ บริเวณที่เป็นมุขใช้สำหรับเป็นที่พักผ่อน ห้องกลางมีบันไดขึ้นสู่ชั้นที่ 2 และประตูเปิดเข้าสู่ ช่วงที่ 3 รวมทั้งประตูเปิดออกสู่บริเวณเฉลียงด้านหน้าของตัววัง มีระเบียงที่ยื่นยาวออกมา ประมาณ 5 เมตร ความกว้างประมาณ 2 เมตร มีบันไดลงสู่เบื้องล่าง 1 ทาง ส่วนช่วงที่ 3 แบ่งเป็น 2 ห้อง ห้องที่ 2 มีประตูบานพับกว้างเปิดออกสู่ระเบียงในชั้นที่ 2 (ภาพที่ 26 หน้า 101)

ชั้นที่ 2 เมื่อก้าวบันไดขึ้นสู่ชั้นที่ 2 ช่วงแรกจะเป็นห้องใหญ่ที่สุดของวัง ช่วงกลางมีประตูเปิดออกสู่บริเวณที่เป็นมุข มุขชั้นบนเป็นพื้นซีเมนต์ มีระเบียงไม่มีหลังคา ส่วนด้านหน้ามีประตูเปิดออกสู่ระเบียงที่ยาวครอบคลุมทั้ง 3 ช่วงของวัง ตรงช่วงที่มีระเบียงยื่นออกมาประมาณ 3 เมตร กว้าง 3 เมตรมีห้องน้ำอยู่ระหว่างกึ่งกลาง ส่วนในช่วงที่ 3 แบ่งเป็น 2 ห้อง ห้องที่ 1 เป็นห้องพักรรรมตาแต่ห้องที่ 2 มีประตูเปิดออกสู่ระเบียงด้านหน้าได้ (ภาพที่ 27 หน้า 102)

รูปทรงและวัสดุที่ใช้

วังพิพิธภัณฑสถานฯ โดยสถาปนิกชาวจีนจากกรุงเทพฯ เป็นวังที่สร้างด้วยไม้สักทั้งหลัง ไม้มาจากกรุงเทพฯ โดยลำเลียงเข้าทางปากน้ำสายบุรี (วิวัฒน์ กิจถาวร (สัมภาษณ์), 27 สิงหาคม 2536) ตัววังถูกล้อมรอบด้วยกำแพงทั้ง 4 ด้าน ลักษณะรูปทรงของวังสร้างเป็นบ้านไม้ 2 ชั้นขนาดใหญ่ทรงปั้นหย่าหรือลิ่มะ ด้านหน้าตัววังเป็นหลังคาแบบบลานอหรือหน้าจั่ว ซ้อนกันอยู่บนหลังคาปั้นหย่าอีกชั้นหนึ่ง ซึ่งเป็นแบบบ้านของชาวไทยมุสลิม ที่บ้านหลังหนึ่ง ๆ อาจมีแบบหลังคา 2-3 แบบผสมกัน

วังพิพิธภัณฑสถานฯ เป็นสถาปัตยกรรมแบบชวาผสมผสานกับสถาปัตยกรรมแบบตะวันตก คือมีการออกมุขที่บริเวณกึ่งกลางของตัววังทางทิศตะวันตก ผนังสูงประมาณ 2 เมตร ปัจจุบันวังพิพิธภัณฑสถานฯ อยู่ในสภาพที่ดี เพราะได้รับการบูรณะซ่อมแซมจากเจ้าของวังปัจจุบัน คือ คุณอรุณ กิจถาวร รายละเอียดเกี่ยวกับองค์ประกอบของวังมีดังนี้

1. กำแพงวัง

1.1 กำแพงวังชั้นนอก ทั้งสี่ด้านมีความแตกต่างกันคือ

ทางทิศใต้ ซึ่งเป็นด้านหน้าของวัง กำแพงยังคงอยู่ในสภาพที่สมบูรณ์ที่สุดเป็นกำแพงก่ออิฐถือปูน มีสันกว้างประมาณ 15 เซนติเมตร กำแพงสูงประมาณ 1 เมตร 90 เซนติเมตร แบ่งเป็นช่วงทั้งหมด 16 ช่วง แต่ละช่วงมีช่องเล็ก ๆ ซึ่งสามารถมองทะลุออกไปภายนอกได้ ช่องเล็ก ๆ เหล่านี้กว้าง 7 เซนติเมตร ยาว 64 เซนติเมตร

ทิศเหนือ เป็นกำแพงรั้วลวดหนาม

ทิศตะวันออก เป็นกำแพงรั้วสังกะสี

ทิศตะวันตก เป็นกำแพงก่ออิฐลักษณะเป็นช่องโปร่ง

1.2 กำแพงวังชั้นใน เป็นกำแพงรั้วเตี้ย ๆ สูงประมาณ 80 เซนติเมตร ก่อปูน ทาสีขาวแบ่งเป็นช่อง ๆ ช่วงละ 13 ต้น

2. บันได ลักษณะบันไดของวังพิพิธภักดี มีทั้งหมด 3 แบบ คือ

2.1 บันไดทางขึ้นสู่วังด้านหน้า เป็นบันไดก่ออิฐถือปูนแบบที่ทาด้วยสีแดง มีลักษณะโค้งเวียนซึ่งเป็นลักษณะของสถาปัตยกรรมแบบตะวันตก ลูกกรงราวบันไดทำเป็นปูนปั้นมีลวดลายเป็นรูปดอกไม้เพิ่มความสวยงามให้กับบันไดซึ่งมีทั้งหมด 11 ชั้น (ภาพที่ 29 หน้า 103)

2.2 บันไดภายในวัง ซึ่งเป็นทางขึ้นสู่ชั้นที่ 2 เป็นบันไดไม้ทึบมีบันจัน ราวบันไดเป็นไม้ที่ตามแนวตั้ง บันไดช่วงแรกมี 7 ชั้น ถึงชานพักบันไดชั้นสู่ช่วงที่ 2 มี 9 ชั้น

2.3 บันไดทางขึ้นสู่ระเบียงหน้าวัง เป็นบันไดไม้ทึบมีบันจันเช่นกัน มีทั้งหมด 9 ชั้น ที่หน้าบันไดมีแท่งซีเมนต์รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าขนาดใหญ่กว่าชั้นบันไดใช้ปูแทนบันไดชั้นแรก สังเกตว่าบันไดทั้งหมดมีชั้นเป็นเลขคู่ ซึ่งเกี่ยวโยงไปสู่ความเชื่อในเรื่องการสร้างบ้านที่ต้องทำบันไดเป็นเลขคู่ตามแบบชาวพุทธที่เชื่อว่า “บันไดคู่คือบันไดดีบันไดคี่คือบันไดคน” เพื่อความเป็นสิริมงคลแก่ผู้ที่อยู่อาศัย

3. เสา วังพิพิธภักดีมีลักษณะเสาดังนี้ คือ

3.1 เสด้านหน้าของวังใช้รองรับน้ำหนักของส่วนที่เป็นระเบียงชั้นที่ 2 มี 2 ต้น เป็นเสาที่หล่อด้วยซีเมนต์ ตั้งอยู่บนตอม่อที่ก่ออิฐฉาบปูน มีการตกแต่งลวดลายที่ขอบเสา ตอม่อ

3.2 เสาใต้ถุนวัง เป็นเสาตอม่อก่ออิฐฉาบปูนตกแต่งลวดลายทั้งหมด 16 ต้น เพื่อรับน้ำหนักตัววังเสาที่รองรับน้ำหนักกระเบื้องหน้าวังเป็นเสาที่หล่อด้วยซีเมนต์ไม่มีการฉาบผิวตั้งอยู่บนตอม่อซึ่งหล่อด้วยซีเมนต์ไม่ฉาบผิวเช่นกัน มีขนาดกว้างและยาว ประมาณ 30 เซนติเมตร

4. พื้นวง ลักษณะพื้นของวงพิพิธภัณฑสถานมีดังนี้ คือ

4.1 พื้นใต้ถุนวง เป็นพื้นลาดปูนซีเมนต์ตลอด พื้นบ้านชานบันไดปูด้วยอิฐสีแดงขนาดกว้างและยาว 30 เซนติเมตร

4.2 พื้นวงชั้นที่ 1 และชั้นที่ 2 เป็นพื้นไม้สักเรียงลักษณะเข้าลิ้น พื้นวงได้รับการขัดเงาสวยงาม

4.3 พื้นระเบียงชั้นที่ 2 และบริเวณมุขเป็นพื้นซีเมนต์ และพื้นระเบียงหน้าวงชั้นที่ 1 เป็นพื้นเรียงด้วยไม้ห่าง ๆ เพื่อให้ลมพัดผ่านได้ เป็นการช่วยระบายอากาศภายในห้องได้ดี

5. ประตู วงพิพิธภัณฑสถานให้บานประตูลูกทึบไม้ทึบทั้งหมด ขนาดของประตูกว้าง 1 เมตร สูงประมาณ 2 เมตร 50 เซนติเมตร

6. หน้าต่าง ลักษณะหน้าต่างของวงพิพิธภัณฑสถานมีทั้งหมด 3 แบบ คือ

6.1 หน้าต่างแบบลูกทึบยาวตลอดถึงพื้น แบ่งเป็น 2 ช่วง มีลูกกรงไม้กลึงแกะสลักลวดลายอย่างสวยงาม มีขอรับขอสับโลหะ

6.2 หน้าต่างแบบลูกทึบกลมบานเกล็ด มีความยาวตลอดถึงพื้นและมีลูกกรงไม้กลึงแกะสลักลวดลายอย่างสวยงาม มีขอรับขอสับโลหะเช่นกัน

6.3 หน้าต่างบานเกล็ดทั้งบาน มีขอรับขอสับโลหะ

7. ระเบียง วงพิพิธภัณฑสถานมีระเบียงทั้งชั้นที่ 1 และชั้นที่ 2 โดยชั้นที่ 1 ระเบียงและลูกกรงทำด้วยไม้ ส่วนชั้นที่ 2 พื้นระเบียงปูด้วยซีเมนต์ ลูกกรงระเบียงทำเป็นปูนปั้น

8. ฝาผนัง ใช้ไม้สักตีเรียงกันตลอดฝาผนัง เจ้าของปัจจุบันได้ทำการตกแต่งใหม่ โดยใช้สีทาฝาผนังใหม่เป็นสีขาว ส่วนภายในใช้สีทาต่างสีในแต่ละห้องมีทั้งสีเขียว สีฟ้า สีเหลือง (ภาพที่ 30 หน้า 104)

9. ช่องแสง เป็นส่วนประกอบด้านบนของประตูและหน้าต่าง ช่องแสงของวงพิพิธภัณฑสถานใช้กระจกมัวรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส เพื่อให้แสงสว่างลอดผ่านเข้ามาได้บางส่วน

10. ช่องระบายอากาศ วงพิพิธภัณฑสถานมีช่องระบายอากาศทั้งชั้นบนและชั้นล่าง 2 ลักษณะ คือ

10.1 ช่องระบายอากาศเหนือหน้าต่าง เป็นรูปครึ่งวงกลมแกะสลักลวดลายพรรณพฤกษาอย่างสวยงามเหมือนกันทุกช่อง (ดูภาพที่ 31 หน้า 104)

10.2 ช่องระบายอากาศใต้หลังคา เป็นช่องระบายอากาศที่ยาวต่อเนื่องกันตลอด แกะสลักเป็นลวดลายพรรณพฤกษาเช่นกัน โดยจัดองค์ประกอบให้มีความต่อเนื่องมองดูกลมกลืนและสวยงาม ช่องระบายอากาศเหล่านี้ช่วยให้แสงสว่างผ่านเข้ามาได้

11. หลังคา ลักษณะหลังคาของวังพิพิธภักดีเป็นหลังคาทรงสี่มะ (ปั้นหย่า) โดยหลังคาทางทิศใต้มีลักษณะผสมผสานระหว่างหลังคาทรงปั้นหย่ากับหน้าจั่ว มีการเจาะหลังคาเป็นหน้าจั่วเล็ก ๆ บนพื้นหลังคาเพื่อเน้นให้เกิดความงดงามและระบายอากาศภายในหลังคาไปด้วย ใช้กระเบื้องซีเมนต์สีแดงมุงหลังคาปูสื่เหลี่ยมขนมเปียกปูนขนาดกว้างและยาว 24 เซนติเมตร ซึ่งมีการเปลี่ยนหลังคาใหม่ในสมัยของคุณอรุณ กิจถาวร เป็นเจ้าของ โดยใช้กระเบื้องแบบเดิมทั้งหมด

เครื่องใช้ภายในวังพิพิธภักดี

ปัจจุบันข้าวของเครื่องใช้ภายในวังพิพิธภักดีได้กระจัดกระจาย โดยบางส่วนทางเรือสายของวังพิพิธภักดีเดิมนำไปเก็บไว้และบางส่วนก็มีการขายทอดตลาดไปบ้าง เนื่องจากต้องการเงินมาใช้ (วิวัฒน์ กิจถาวร (สัมภาษณ์), 27 สิงหาคม 2536) ดังนั้นวังพิพิธภักดีในปัจจุบันจึงมีแต่ตัววังที่ว่างเปล่า ไม่มีสิ่งของเครื่องใช้ปรากฏให้เห็นในปัจจุบัน

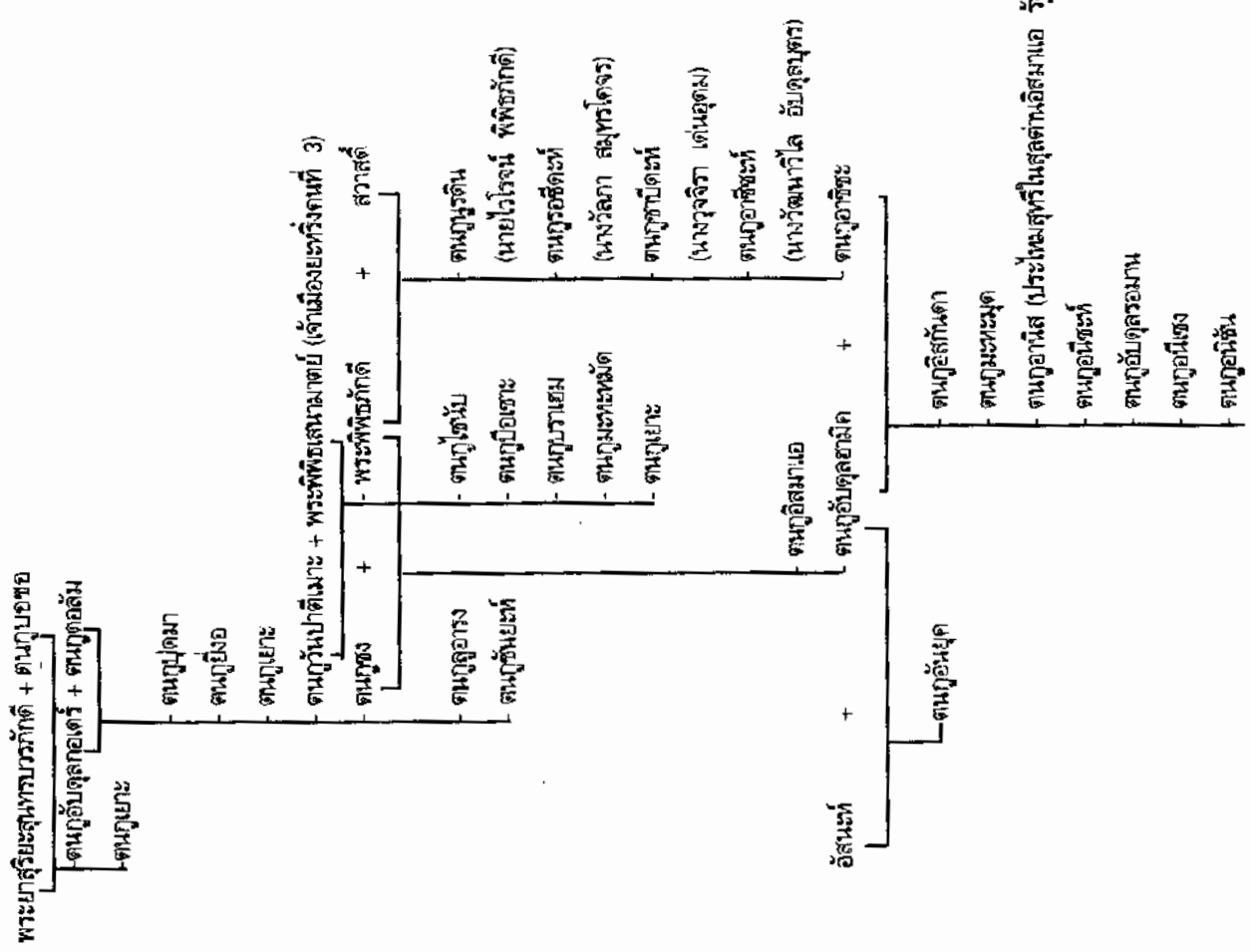
อย่างไรก็ตาม วังพิพิธภักดีเคยเป็นที่อยู่อาศัยของพระพิพิธภักดี ซึ่งเป็นหลานชายของพระยาสาายบุรี (พระยาสุริยสุนทรบวรภักดี) และเป็นคนในชั้นชั้นปกครอง ดังนั้นวังพิพิธภักดีจึงเปรียบเสมือนศูนย์กลางที่ประชาชนทั่วไปให้ความเคารพยกย่อง พระพิพิธภักดีเป็นคนในเชื้อสายเจ้าเมืองยะหริ่ง และมีความสัมพันธ์กับเมืองสาายบุรีในฐานะหลานชาย ส่งผลให้ท่านเป็นบุคคลสำคัญคนหนึ่งในการช่วยราชการของวังพระยาสาายบุรี (พระยาสุริยสุนทรบวรภักดี) ตลอดจนให้ความช่วยเหลือแก่ประชาชนในท้องถิ่นที่มีเรื่องเดือดร้อนโดยเป็นสื่อกลางระหว่างประชาชนกับเจ้าเมืองสาายบุรี ประชาชนจึงให้ความเคารพนับถือพระพิพิธภักดีจนส่งผลดีแก่ท่าน เมื่อท่านลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

จังหวัดปัตตานีจนกระทั่งได้รับเลือกตั้งทั้ง 4 สมัย ประชาชนส่วนหนึ่งของอำเภอสายบุรีเป็น
ฐานเสียงที่สำคัญของท่าน

ในขณะที่เดียวกันวังพิพิธภักดียังสะท้อนให้เห็นถึงความเจริญทางด้านต่าง ๆ ของ
อำเภอสายบุรีในอดีตได้เป็นอย่างดี กล่าวคือสถาปัตยกรรมของวังซึ่งได้รับอิทธิพลจาก
ศิลปะตะวันตกและศิลปะชวาอมสะท้อนให้เห็นว่า เมืองสายบุรีในอดีตเป็นเมืองท่า ค้าขาย
กับพ่อค้าชาวต่างชาติโดยเฉพาะชาวยุโรปด้วยเหตุนี้สถาปัตยกรรมของชาวตะวันตกจึงถูกนำ
มาผสมผสานกับสถาปัตยกรรมของท้องถิ่นได้อย่างกลมกลืนและสวยงาม กลายเป็นมรดก
ล้ำค่าทางวัฒนธรรมที่ส่งผลให้ชาวสายบุรีภาคภูมิใจตราบเท่าทุกวันนี้

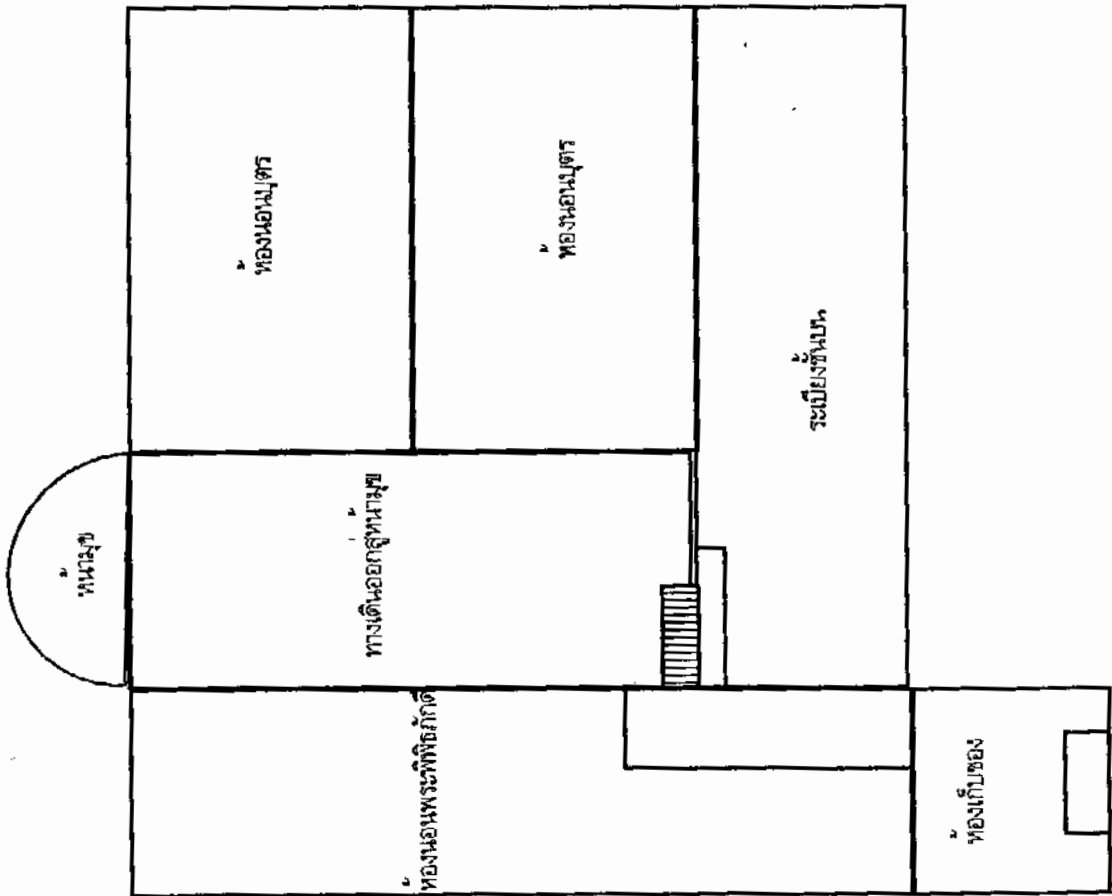
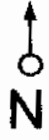
นอกจากนี้ความมั่งคั่งของวังพิพิธภักดีที่ตั้งเด่นเป็นสง่าอยู่ในอำเภอสายบุรี
ชวนให้ระลึกถึงตำนานรักอันแสนหวานของพระพิพิธภักดีที่ได้พยายามฟันฝ่าอุปสรรคต่าง ๆ
เพื่อจะได้แต่งงานกับตนภูง ล้วนเป็นหน้าหนึ่งของประวัติศาสตร์เมืองสายบุรีที่ตราตรึงอยู่ใน
หัวใจของชาวสายบุรีเรื่อยมา

ภาพที่ 25 แผนภูมิการสืบเชื้อสายภายในวงศ์พีธีภักดี

ที่มา : สวาสดี พิพิธภักดี (สัมภาษณ์) , 10 สิงหาคม 2536

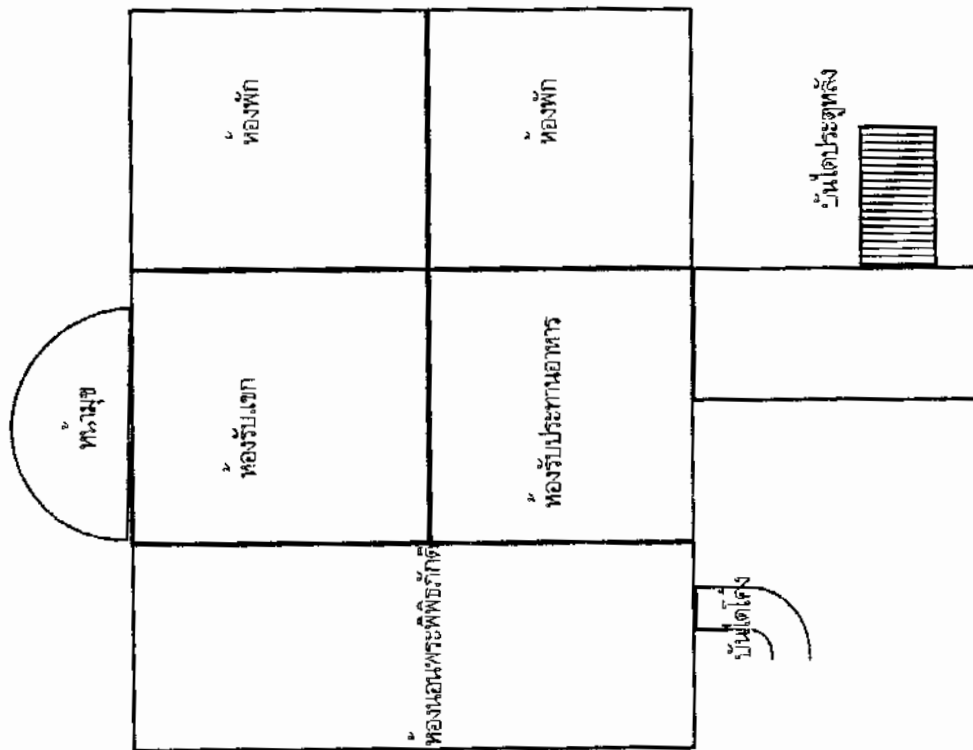
ภาพที่ 26 แผนผังการใช้พื้นที่วังพิพิธภักดี ชั้นบน

ที่มา : วิวัฒน์ กิจถาวร (สัมภาษณ์) , 27 ธันวาคม 2538

ภาพที่ 27 แผนผังการใช้พื้นที่วังพิพิธภักดี ชั้นล่าง

N
↑

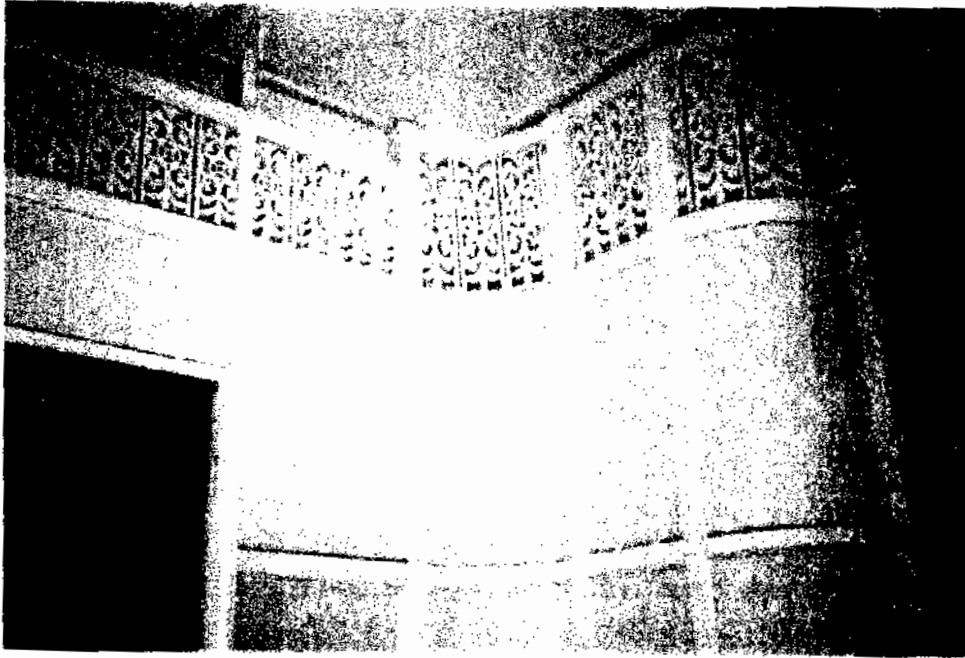
ที่มา : วิวัฒน์ กิจถาวร (สัมภาษณ์) , 27 ธันวาคม 2536

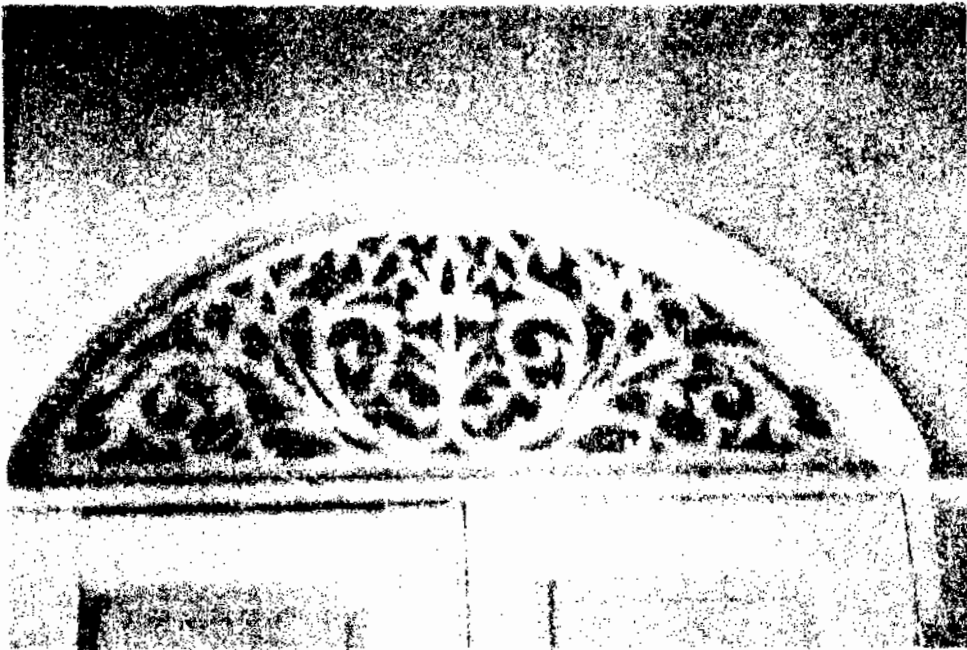
ภาพที่ 28 ด้านหน้าของวังพิพิธภักดี ตัวอาคารเป็นแบบสถาปัตยกรรมผสมผสานระหว่างศิลปะ
ชวากับศิลปะตะวันตก

ภาพที่ 29 บันไดทางขึ้นวังพิพิธภักดี เป็นสถาปัตยกรรมแบบตะวันตก

ภาพที่ 30 ลักษณะโค้งมนของฝ้าผนังห้อง วังพิพิธภัณฑสถาน

ภาพที่ 31 ช่องระบายอากาศเหนือหน้าต่าง แกะสลักเป็นลวดลายพรรณพฤกษา